

Päihdetyön työkokous

Savonlinna 18.5.2005

Jari Korhonen
lääkinlääkäri

Alkoholiohjelma - haasteita

Päihdeasian merkitystä on aina vähätelty. Tällä hetkellä alkoholin liikakäyttöä voidaan pitää merkittävimpänä yksittäisenä terveysriskinä ”Viina on viisasten juoma!” vs. ”Päätäkää päivänne K-Kahvilla!” – ”In vino veritas!”, ”Viina on aina hintansa väärsti!”

Kohderyhmänä ihmisiä, jotka ensisijaisesti eivät ole kiinnostuneita ongelmansa hoitamisesta – markkinointiympäristö on haasteellinen

Hoitojärjestelmiä on ajettu alas 1990-luvulta lähtien laman varjolla – osaajien puute ja haavoittuvat, pienet yksiköt. ”Kyllä aika hoitaa”-ajattelu

Kahdet markkinat – terveys- ym. riskit kasaantuvat siihen väestönosaan, joka syrjäytyessään jää palvelujen ulkopuolelle – ummistamme silmämme tältä kehitykseltä?

Alkoholiohjelma - haasteita

Kunnalla on ristiriitaisia tavoitteita elinkeinopolitiikassa ja sosiaali- ja terveydenhuollossa – lupakäytännöt, alkoholin saatavuus yleensä oltava

Päihdetyö on ala, jossa minkään yksittäisen sektorin toimenpiteet eivät yksinään riitä avuksi, eri sektoreilla asia nähdään usein irrallisena kokonaisuudesta – keskustelun ja koordinaation puute johtaa siihen, että syynmukainen hoito saattaa jäädä saamatta.

Henkilökunnan riittävyys ja saatavuus jatkossa – yksittäisen kunnan rahkeet usein liian pienet ja yksintyöskentelyn ilot tietää moni alalla toimiva

Tärkeimmän kulutusta hillitsevän elementin mahdollisuudet eivät enää ole kunnolla käytössä – hintaelementti ei enää toimi. Eikö asiakkailta muissa sairauksissa ole oikeus vaatia tehokkainta hoitoa ja ennaltaehkäisyä?

Alkoholiohjelma - haasteita

Viranomaisvalvonta on ollut ajallisesti ja asiallisesti koordinoimatonta – kunnissa käydään peräkanaa, lupahallintoa ei ole mielletty partneriksi ollenkaan.

Rajojen avautuminen on avannut kuluttajalle uusia mahdollisuuksia – vahvaa tarvitset vähemmän ja kun parhaimmillaan kotiin toimitus pelaa, voi rauhassa specialisoitua alkoholin käyttöön – näin levikkeitä ei enää tarvitse asfaltoida ja käyttää myyntityöhön.

Alkoholiohjelma - mahdollisuuksia

Huolehditaan yhdessä siitä, että ihmisillä, asiakkailla, jokaisella työntekijällä, johtavilla viranhaltijoilla, poliittisilla päätöksentekijöillä on oikeaa, oikea-aikaista kiihkoilematonta tietoa alkoholista. Vaikuttaminen tapahtuu koko väestöön ja painopistealueeksi valitaan suurkuluttajat

”Ihmisenä ihmiselle” välittäen ja itseään likoon laittaen ja opetellaan kuorimaan ydinasia oikeanväriseen karkkipaperiin (ts. oikea viestintä)

Rakennetaan seutukunnallisesti toimivia hieman nykyistä suurempia, vähemmän haavoittumisalttiita yksiköitä, palvelut kuitenkin lähipalveluperiaatteella toimivia.

Järjestetään työttömille, syrjäytyneille sektorirajat ylittävää ”työterveyshuoltoa”

Alkoholiohjelma - mahdollisuuksia

Ollaan kuntatasolla kiinnostuneita anniskelulupa-asioista, jolla omaan ympäristöön päästään vaikuttamaan. Yritetään vanhempina näyttää esimerkkiä, että ilman ”laktoositonta vaihtoehtoa” urheilukilpailuissa tai vanhempain illoissa pärjätään hyvin.

Onneksi kansanterveyslaki uudistuu. Uudistuessaan se tuo yhteistyövelvoitteen terveyden edistämisen asiassa eri sektoreiden välille

Hyvä työyhteisö ja hyvin toimiva verkosto tukevat työntekijän ydintoiminnan suorittamista!

Koska ”Viina on aina hintansa väärsti!”, voidaan hinta tämän mukaisesti ottaa uudelleen tarkasteluun. Voidaanhan bensa hintaakin säädellä saatavuusperusteella.

Alkoholiohjelma - mahdollisuuksia

Valvovat viranomaiset saapuvat seutukuntiin samanaikaisesti, jolloin asiaa lähestytään oikeasti poikkihallinnollisesti kun kohdataan kuntien poikkihallinnoijat samoilla ”toreilla. Uskoakseni myös ärsyttävyyssynnys alenee, kun saman asian tiimoilta ei tarvitse kokoontua viikon, parin välein!

Huolehdimme siitä, että periaatteessa myönteiseen kansainvälistymiseen liittyvät ei-terveet piirteet pystytään kitkemään pois. Siihen saatetaan tarvita paikallisesti lisää työvoimaa, lisää keskustelua ja muuta kommunikaatiota sekä sääntöjen tarkastelua paikallisesti ja lakien tarkastelua ”Arkadian mäellä”

Tarkka kuntakohtainen tieto ”ei pilloo” seutukunnallisessakaan yhteistyössä, sillä se on strategisen suunnittelun pohja, jolta on hyvä ponnistaa eteenpäin!